

Lärocentrum i Skara ekonomisk förening
Org.nr. 769606-8381
dan.jakobsson@friskolanmetis.se

2022-12-14
Dnr 2022:3928

Beslut

efter kvalitetsgranskning av skolans arbete för
en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar,
vid Friskolan Metis i Skara kommun,
med Lärocentrum i Skara ekonomisk förening
som huvudman

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Friskolan Metis avseende kvaliteten inom skolans främjande och förebyggande arbete för att skapa en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning bedriver skolan ett främjande arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna på nätet?
2. I vilken utsträckning bedriver skolan ett förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet?

Granskningen genomförs i 30 utvalda verksamheter, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Friskolan Metis, i Skara kommun med Lärocentrum i Skara ekonomisk förening som huvudman ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte Friskolan Metis den 15 och 16 november 2022. Besöket genomfördes av utredarna Siri Morawski och Anna-Carin Kostic.

Bedömningen av skolans arbete görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp för det granskade området, vilka beskrivs i bilaga 1. I denna bilaga finns också beskrivet hur granskningen har genomförts. Bestämmelser som granskningen utgår ifrån återfinns i bilaga 2. För varje frågeställning bedöms om skolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna. Om en skola inte bedöms uppfylla samtliga kvalitetskriterier anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan.

Beslut:

Skolans arbete för att främja en trygg miljö på nätet

Skolinspektionen bedömer att Friskolan Metis inte uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende arbete för att främja en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar. Därför behöver rektorn:

- **utveckla skolans främjande arbete så att även miljön på nätet inkluderas.**

Skolans förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet

Skolinspektionen bedömer att Friskolan Metis inte uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende förebyggande arbete för att förhindra kränkningar på nätet. Därför behöver rektorn:

- **utveckla skolans förebyggande arbete så att eleverna görs delaktiga och så att det omfattar elevers upplevelse av kränkningar på nätet.**

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 1 juni 2023 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3 som bifogas separat) användas.

Redogörelsen skickas till kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:3928) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Skolans arbete för att främja en trygg miljö på nätet

Ett systematiskt främjande arbete bidrar till en trygg skolmiljö, såväl den fysiska som den på nätet. I kvalitetskriterierna ingår:

Strukturerat och gemensamt arbete kring ett tryggt klimat på nätet

Rektorn och skolans personal arbetar målinriktat för att främja ett tryggt och positivt klimat för skolans elever på nätet. Arbetet omfattar alla elever och sker kontinuerligt både under och mellan lektionerna. Rektorn och skolans personal skapar tillitsfulla relationer så att eleverna vill berätta om sin vardag på nätet och eventuella upplevda kränkningar. Rektorn och skolans personal ger både flickor och pojkar möjlighet att medverka och påverka arbetet för att bidra till en trygg miljö för eleverna på nätet. Rektorn och skolans personal ser till att det främjande arbetet bygger på aktuell kunskap, samsyn och gemensamt förhållningsätt inom skolan till kränkningar på nätet.

Normer i skolan och på nätet synliggörs och diskuteras

Rektorn och skolans personal synliggör och ifrågasätter under medverkan av eleverna de normer som råder i samhället, på skolan och på nätet. Det språkbruk och den jargong som råder på skolan (bland elever såväl som bland skolans personal) och på nätet uppmärksammas och diskuteras. Rektorn och skolans personal arbetar för att motverka att kränkningar banaliseras och normaliseras.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att Friskolan Metis inte uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende arbete för att främja en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar.

Skolinspektionens granskning visar att Friskolan Metis har ett gott främjande arbete för att öka tryggheten i den fysiska miljön på skolan, men att det främjande arbetet sällan berör elevernas miljö på nätet. Det framgår av intervjuerna även en osäkerhet kring skolans ansvar i frågan om kränkningar på nätet.

I intervjuer med personal framkommer att det finns viss förståelse för betydelsen av elevsammansättningen på skolan och vilket språkbruk som råder. Skolan har inte kartlagt vilka normer som råder på skolan och de främjande arbetet utgår därför inte från dem.

Motivering

Strukturerat och gemensamt arbete kring ett tryggt klimat på nätet

Främjande trygghetsskapande arbete där nätet delvis inkluderas

Skolinspektionens granskning visar att Friskolan Metis har ett gott främjande arbete för att öka tryggheten i den fysiska miljön på skolan, men att det främjande arbetet sällan berör elevernas miljö på nätet. I intervjuer med rektorn och personal framkommer att det inte finns återkommande främjande aktiviteter kopplade till nätet, men att frågor om nätet kan komma upp sporadiskt under lektioner. I intervjuer med personal och elever framkommer att frågor om nätet ibland tas upp i klassrummens frågelåda, när de har arbetat med temat "Stopp min kropp", läst vissa böcker samt vid besök av polisen, då de lyfter vad som är olaglig på nätet.

Vid Skolinspektionens besök beskriver både rektorn och personal hur skolan arbetar målinriktat för att öka tryggheten i skolans fysiska miljö. Skolan har ett tydligt relationsskapande arbete med rastaktiviteter och har som målsättning att alla, vuxna som elever, ska känna varandra. Eleverna är delaktiga i att arrangera rastaktiviteterna. Utbildningen genomsyras av temaarbeten över åldersgränserna, då eleverna tillsammans arbetar med tre teman under ett läsår, vilka avslutas med en presentation för vårdnadshavarna. På skolan finns ett trygghetsteam som bland annat leder ett arbete om språkbruket på skolan och sammanställer resultaten från trivselenkäterna som sedan förmedlas till lärarna.

Det framgår vidare av intervjuerna att det främjande arbetet omfattar alla elever och att det sker kontinuerligt. Exempelvis berättar elever och personal om olika skolövergripande aktiviteter som genomförs för att främja relationer mellan elever och om hur personalen dagligen genom sitt bemötande av alla elever verkar för en god stämning i korridorer och på skolgården.

Personalen beskriver hur de på olika sätt arbetar för att eleverna ska känna tillit till de vuxna på skolan. Exempelvis hälsar de på alla elever oavsett om det är deras elev eller inte och visar intresse för eleverna i samtal. Detta för att alla elever ska känna sig trygga med åtminstone någon vuxen på skolan, så att de kan vända sig till en vuxen om de mår dåligt eller har upplevt en kränkning.

Både elever och personal lyfter att skolan har ett fungerande åtgärdande trygghetsarbete som utgår från en konflikthanteringsmodell som är känd bland elever och personal. De ärenden som hanteras innefattar även kränkningar på nätet.

Okunskap kring skolans ansvar vid kränkningar på nätet

Det framgår av intervjuerna med såväl personal som elever att det finns en okunskap kring skolans ansvar i frågan om kränkningar på nätet. I elevintervjuerna

framkommer att det inte är självklart för eleverna att de kan vända sig till de vuxna på skolan vid en händelse på nätet.

Att synliggöra och diskutera normer i skolan och på nätet

Det finns en medvetenhet om språkbruk på skolan men arbetet med normer kan stärkas

I intervjuer med rektorn och personal framkommer att skolan har ett gemensamt förhållningssätt vad gäller språkbruket och att man aktivt arbetar med det språkbruk som råder på skolan. Det finns en samsyn bland personalen om vad de ska reagera på och att detta görs. Det bekräftas även av elevintervjuerna, att personalen reagerar och agerar på grovt språkbruk.

I intervjuer med personalen framkommer att de finns en viss förståelse för att skolan består av en homogen elevgrupp, men det finns inte ett främjande arbete som kopplar ihop rådande normer på skolan med skolans värdegrund. Det finns inte heller ett främjande arbete som kopplar ihop språkbruket med normer. I intervjuerna med personalen framkommer också att skolan inte har pratat om hur normer som råder i personalgruppen påverkar eleverna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver:

- **utveckla skolans främjande arbete så att även miljön på nätet inkluderas**

Idag är sociala medier och digitala forum självklara delar av elevers vardag. Där som i den fysiska skolmiljön förekommer kränkningar. Därmed behöver skolan arbeta främjande för att skapa ett positivt kommunikationsklimat även på nätet.¹

Av granskningen framgår att Friskolan Metis arbetar främjande för att skapa trygghet bland eleverna i den fysiska miljön på skolan. Det framgår dock att skolan inte regelbundet involverar elevernas trygghet på nätet i det arbetet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar det främjande arbetet så att miljön på nätet inkluderas. Friskolan Metis har en god grund i det befintliga främjande arbetet. Genom att låta personalen utveckla sin kompetens om ungas nätanvändning och nätkränkningar kan en diskussion starta om hur detta kan införlivas i det befintliga främjande arbetet. Genom att göra eleverna mer delaktiga i det främjande arbetet och ta tillvara deras erfarenheter av miljön på nätet kan den tillitsfulla stämning som skolan beskriver i intervjuerna stärkas ytterligare. Skolan kan också med fördel utveckla sitt arbete med normer i skolan

¹ Skolverket (2022). Främja, förebygga upptäcka och åtgärda. Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling. Stödmaterial. s. 66.

och generellt i samhället för att synliggöra hur normer påverkar elevernas tillvaro i skolan och på nätet.

Med fördel kan Skolverkets stödmaterial *Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda: Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling*, liksom modulen *Säker användning av nätet* på Skolverkets lärportal användas i skolans utvecklingsarbete.

Skolans förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för att elever blir utsatta för kränkningar på nätet. I kvalitetskriterierna ingår:

Identifiera och analysera risker på nätet under medverkan av eleverna

Rektorn och skolans personal genomför, utifrån aktuell kunskap om ungas nätanvändning, regelbundna kartläggningar under medverkan av eleverna för att identifiera risker för kränkande behandling på nätet. Kartläggningarna omfattar strukturella bakgrundsfaktorer, såsom kön, och resultaten analyseras så att eventuella skillnader mellan olika elevgrupper synliggörs. En samlad analys av resultaten av kartläggningarna ger grund för de insatser som görs för att förebygga kränkningar på nätet. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Genomförande och utvärdering av insatser utifrån identifierade behov

Rektorn och skolans personal genomför insatser utifrån identifierade behov för att förebygga kränkningar på nätet. Om behoven skiljer sig mellan olika elevgrupper anpassas insatserna efter det. Planering och genomförande av insatserna görs under medverkan av eleverna. Rektorn och skolans personal följer upp om de förebyggande insatser som görs för att motverka kränkningar på nätet har önskad effekt och utvecklar arbetet därefter. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att Friskolan Metis inte uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende förebyggande arbete för att förhindra kränkningar på nätet.

Av granskningen framgår att Friskolan Metis genomför olika typer av kartläggningar för att få en bild av om eleverna känner sig trygga på skolan, men tryggheten på nätet berörs inte i dessa kartläggningar. Av intervjuerna framgår att de kartläggningar som görs på skolan analyseras av trygghetsgruppen och övrig personal för att identifiera vilka åtgärder som behöver genomföras. Elever och vårdnadshavare involveras inte i arbetet med att analysera enkätresultaten. Då kartläggningarna inte omfattar elevernas trygghet på nätet har inte någon åtgärd kopplad till nätet identifierats utifrån analysen.

Motivering

Identifiera och analysera risker på nätet under medverkan av eleverna

De kartläggningar som genomförs inbegriper inte miljön på nätet

Av samtliga intervjuer framgår att Friskolan Metis genomför kartläggningar för att få en bild av om eleverna känner sig trygga på skolan. De genomför två trivselenkäter och en kortare avstämning efter jul för att se över stämningen på skolan. Samtidigt beskriver rektorn, personal och elever att tryggheten på nätet inte berörs av dessa kartläggningar. Det finns möjlighet för eleverna att själva ta upp miljön på nätet i enkäternas fritextsvar eller spontant med personal på skolan, men det görs inte systematiskt. Vidare svarar personalen i intervjuerna att de har viss kunskap om vad eleverna gör på nätet och det bekräftas även av intervjuerna med eleverna.

Av intervjuerna framgår vidare att de kartläggningar som görs på skolan sammanställs av trygghetsgruppen och att de tillsammans med personalgruppen ser över resultaten. Elever och vårdnadshavare involveras dock inte i arbetet med att analysera enkätresultaten eller att utforma åtgärder. Då kartläggningarna inte omfattar nätet har inte heller någon åtgärd kopplad till nätet identifierats i analysen.

Genomförande och utvärdering av insatser utifrån identifierade behov

De insatser som genomförs har ingen koppling till elevernas trygghet på nätet

Det framgår av intervjuerna att skolan analyserar resultaten från kartläggningarna årskursvis. Personalen beskriver att de har genomfört flera åtgärder baserat på den analys som har gjorts av kartläggningarna av elevernas trygghet. Skolan har bland annat arrangerat en samtalsgrupp med elever där frågor om hur man ska bete sig mot varandra behandlas och arbetat med frågor som språkbruk, samtycke och sexualitet. Då kartläggningarna inte berör miljön på nätet har ingen av dessa åtgärder en koppling till elevernas trygghet på nätet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver:

- **utveckla skolans förebyggande arbete så att eleverna görs delaktiga och så att det omfattar elevers upplevelse av kränkningar på nätet.**

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling i utbildningen.² Idag är nätet en naturlig del av elevers vardag som också påverkar och påverkas av skolan. Det är viktigt att inte glömma att också skapa en bild av elevernas umgängesformer på nätet i skolans kartläggande arbete.³ Eleverna ska också göras delaktiga i det förebyggande arbetet.⁴

Av granskningen framkommer att Friskolan Metis på olika sätt och med olika metoder kartlägger elevernas trygghet och trivsel i skolan, men att inga specifika frågor ställs om deras utsatthet för kränkningar på nätet. Skolan har därmed inte en samlad bild av hur eleverna upplever miljön på nätet och genomför inte några direkta insatser för att förhindra att elever utsätts för kränkningar på nätet. Det framgår dock att det finns ett förebyggande arbete som omfattar tryggheten i den fysiska miljön på skolan.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar det förebyggande trygghetsarbetet så att även miljön på nätet omfattas. Utifrån kunskap om elevernas nätanvändning, som kan fås genom kompetensutveckling och/eller genom att låta eleverna bidra med kunskap om sin nätanvändning, kan den kartläggning som skolan redan idag genomför breddas så att skolan får information även om elevernas upplevelse av miljön på nätet.

Genom att utforma kartläggningarna så att det är möjligt att bryta ner resultatet på olika elevgrupper går det att jämföra resultat mellan exempelvis flickor och pojkar eller olika årskurser. Görs detta ges större möjligheter till en nyanserad analys samt att eventuella skillnader mellan olika elevgrupper synliggörs. Detta ger möjlighet att anpassa insatser efter olika behov. Genom att inkludera elever i analysarbetet

² 6 kap. 7 § skollagen.

³ Skolverket (2022). Främja, förebygga upptäcka och åtgärda. Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling. Stödmaterial. s. 69.

⁴ 2 § förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

för att tolka enkätresultaten samt utforma passande insatser, kan kvaliteten i det förebyggande arbetet öka ytterligare.

Skolverkets stödmaterial *Främja, förebygga, upptäcka, åtgärda*⁵ kan med fördel används i utvecklingen av både det främjande och det förebyggande arbetet.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Elisabeth Hejman.

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredare Siri Morawski, (föredragande), utredare Anna-Carin Kostic, utredare Elina Ekberg och utredare Ana-Maria Koci Spång medverkat.

⁵ Skolverket (2022). Främja, förebygga upptäcka och åtgärda. Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling. Stödmaterial.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Granskningens genomförande

Vid granskningsbesöket inhämtades information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Gruppintervjuer med elever i årskurs 4, 5 och 6
- En gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med annan personal på skolan (exempelvis skolbibliotekarie, elevhälsa, trygghetsteam, fritidspersonal)
- En intervju med rektor
- Studier av dokument som begärts in från skolan

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Kvalitetskriterier

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade utifrån aktuell forskning på området, skollag, läroplan och Skolverkets stödmaterial *Främja, förebygga upptäcka och åtgärda. Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling*.

Inom respektive område granskas följande:

Frågeställning 1

I vilken utsträckning bedriver skolan ett främjande arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna på nätet?

Strukturerat och gemensamt arbete kring ett tryggt klimat på nätet

Rektorn och skolans personal arbetar målinriktat för att främja ett tryggt och positivt klimat för skolans elever på nätet. Arbetet omfattar alla elever och sker kontinuerligt både under och mellan lektionerna. Rektorn och skolans personal skapar tillitsfulla relationer så att eleverna vill berätta om sin vardag på nätet och eventuella upplevda kränkningar. Rektorn och skolans personal ger både flickor och pojkar möjlighet att medverka och påverka arbetet för att bidra till en trygg miljö för eleverna på nätet. Rektorn och skolans personal ser till att det främjande arbetet bygger på aktuell kunskap, samsyn och gemensamt förhållningsätt inom skolan till kränkningar på nätet.

Normer i skolan och på nätet synliggörs och diskuteras

Rektorn och skolans personal synliggör och ifrågasätter under medverkan av eleverna de normer som råder i samhället, på skolan och på nätet. Det språkbruk och den jargong som råder på skolan (bland elever såväl som bland skolans personal) och på nätet uppmärksammas och diskuteras. Rektorn och skolans personal arbetar för att motverka att kränkningar banaliseras och normaliseras.

Frågeställning 2

I vilken utsträckning bedriver skolan ett förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet?

Identifiera och analysera risker på nätet under medverkan av eleverna

Rektorn och skolans personal genomför, utifrån aktuell kunskap om ungas nätanvändning, regelbundna kartläggningar under medverkan av eleverna för att identifiera risker för kränkande behandling på nätet. Kartläggningarna omfattar strukturella bakgrundsfaktorer, såsom kön, och resultaten analyseras så att eventuella skillnader mellan olika elevgrupper synliggörs. En samlad analys av resultaten av kartläggningarna ger grund för de insatser som görs för att förebygga kränkningar på nätet. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Genomförande och utvärdering av insatser utifrån identifierade behov

Rektorn och skolans personal genomför insatser utifrån identifierade behov för att förebygga kränkningar på nätet. Om behoven skiljer sig mellan olika elevgrupper anpassas insatserna efter det. Planering och genomförande av insatserna görs under medverkan av eleverna. Rektorn och skolans personal följer upp om de förebyggande insatser som görs för att motverka kränkningar på nätet har önskad effekt och utvecklar arbetet därefter. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Bilaga 2: Aktuella bestämmelser

Skolans främjande arbete

Enligt skollagen ska utbildningen i skolan förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.⁶ Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.⁷ Huvudmannen ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling.⁸ Med kränkande behandling avses ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567), kränker en elevs värdighet.⁹

I läroplanen anges att ingen i skolan ska utsättas för kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, till exempel rasism och sexism, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.¹⁰

Alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.¹¹ Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten.¹²

Alla som arbetar i skolan ska i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt, samt uppmärksamma både möjligheter och risker som en ökande digitalisering medför.¹³ Alla elever ska ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.¹⁴

Skolans mål är att varje elev tar ansvar för att bidra till en god arbetsmiljö, samt visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan. Alla som arbetar i

⁶ 1 kap. 4 § skollagen (SFS 2010:800).

⁷ 1 kap. 5 § skollagen.

⁸ 6 kap. 6 § skollagen.

⁹ 6 kap. 3 § skollagen.

¹⁰ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), av avsnitt 1 Förståelse och medmännisklighet.

¹¹ Lgr22, avsnitt 2.2 Kunskaper.

¹² Lgr22, avsnitt 1 God miljö för utveckling och lärande.

¹³ Lgr22, avsnitt 2.1 Normer och värden.

¹⁴ Lgr22, avsnitt 1 Skolans uppdrag.

skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön.¹⁵

Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero samt att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.¹⁶

Skolans förebyggande arbete

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling i utbildningen.¹⁷ I läroplanen anges att lärare ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka kränkande behandling.¹⁸ Ett aktivt förebyggande arbete är av största vikt för att motverka kränkningar, oavsett om de sker digitalt eller inte.¹⁹ Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.²⁰ Planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för.²¹ Alla som arbetar i skolan ska samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och verksamhet.²²

Rektorn ska leda och samordna det pedagogiska arbetet vid en skolenhet och särskilt verka för att utbildningen utvecklas.²³ Rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.²⁴ Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs och att eleverna och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.²⁵

¹⁵ Lgr22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

¹⁶ Lgr22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

¹⁷ 6 kap. 7 § skollagen.

¹⁸ Lgr22, avsnitt 2.1 Normer och värden.

¹⁹ Proposition 2021/22:160. *Skolans arbete med trygghet och studiero*, s. 96.

²⁰ 6 kap. 8 § skollagen.

²¹ 2 § förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

²² Lgr22, avsnitt 2.4 Skola och hem.

²³ 2 kap. 9 § skollagen.

²⁴ Lgr22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

²⁵ 4 kap. 4 § skollagen.